

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การใช้ห้องสมุดโรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5-6 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
อำเภอเมืองเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นางจินตนา เพ็งรักษา

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ไพบุลย์ อุป็นโน ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสิทธิ์ ม้าลำพอง กรรมการ

รองศาสตราจารย์วิณา วโรตมะวิชญ กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการใช้และความต้องการใช้ห้องสมุดโรงเรียนของนักเรียนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมืองเชียงใหม่ โดยได้ศึกษาจากประชากรคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมืองเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2544 ภาคเรียนที่ 1 จำนวน 7 โรงเรียน นักเรียนจำนวน 316 คน เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าแบบอิสระ เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ การศึกษาครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาสรุปได้ ดังนี้

การใช้ห้องสมุดเพื่อการเรียนการสอนพบว่า นักเรียนมีจุดมุ่งหมายในการเข้าไปใช้ห้องสมุดโรงเรียน เพื่ออ่านหนังสือประกอบการเรียนเพิ่มเติม โดยช่วงเวลาและความถี่ในการเข้าไปศึกษาค้นคว้า และใช้บริการจากห้องสมุดโรงเรียนคือ ช่วงเวลาพักรับประทานอาหารกลางวันและเข้าไปใช้บริการจากห้องสมุดโรงเรียน สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง สำหรับวิธีการค้นหาหนังสือที่ต้องการของนักเรียนจะใช้วิธีค้นหาด้วยตนเองจากชั้นหนังสือ ส่วนประเภทของหนังสือ หรือสื่อที่นักเรียนใช้บริการจากห้องสมุดโรงเรียน ได้แก่ หนังสือความรู้รอบตัว ความรู้ทั่วไป สำหรับลักษณะงานที่ครูมอบหมายให้นักเรียนไปค้นคว้าในห้องสมุดโรงเรียน จะเป็นทั้งงานรายบุคคล และงานกลุ่ม โดยครูมอบหมายงานให้นักเรียน

ไปค้นคว้าประมาณ สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง และกลุ่มประสบการณ์ที่ครูมอบหมายงานให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุดโรงเรียนมากที่สุด คือ กลุ่มทักษะภาษาไทย รองลงมาคือกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ผลการค้นคว้าหาหนังสือในห้องสมุดของนักเรียนพบว่าหาได้เป็นบางครั้ง นักเรียนส่วนใหญ่ เคยเข้าร่วมกิจกรรมที่ห้องสมุดจัดขึ้น ได้แก่ การเล่านิทาน เล่าเรื่องจากภาพ และการประกวดคำขวัญห้องสมุด สำหรับประโยชน์ของห้องสมุดโรงเรียนเพื่อการเรียนการสอน นักเรียนมีความเห็นว่ามีประโยชน์อยู่ในระดับมาก

การใช้ห้องสมุดในด้านอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการเรียนการสอน พบว่า จุดมุ่งหมายในการใช้ห้องสมุดโรงเรียน ที่นอกเหนือจากการเรียนของนักเรียน คือ เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน และติดตามข่าวเหตุการณ์ โดยหนังสือที่นักเรียนอ่านในเวลาว่าง มากที่สุดคือ หนังสือนิทานหนังสือนวนิยาย รองลงมาคือ หนังสือการ์ตูน หนังสือภาพ วัตถุประสงค์ในการยืมหนังสือจากห้องสมุดโรงเรียนของนักเรียน เพื่อต้องการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยนักเรียนจะยืมหนังสือไปอ่านที่บ้าน สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง ประเภทของหนังสือที่นักเรียนยืมไปอ่านที่บ้าน ได้แก่ หนังสือนิทาน หนังสือนวนิยาย นักเรียนเกินครึ่ง ไม่เคยใช้บริการวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ จากห้องสมุดโรงเรียนเพื่อข่าวสารและความบันเทิง สำหรับนักเรียนที่เคยใช้บริการจะใช้บริการวิทยุ มากที่สุด และสื่อที่นักเรียนติดตามข่าวสารจากห้องสมุดโรงเรียนคือ หนังสือพิมพ์ ส่วนลักษณะที่เอื้อต่อการเข้าไปใช้ของห้องสมุดโรงเรียนของนักเรียน คือ หนังสือในห้องสมุดน่าสนใจ ซึ่งนักเรียนมีความพึงพอใจในบริการของห้องสมุดโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

ความต้องการใช้ห้องสมุดโรงเรียนของนักเรียน ด้านหนังสือและสิ่งพิมพ์ ด้านโสตทัศนูปกรณ์และโสตวัสดุ ด้านงานบริการ ด้านบุคลากร ด้านการจัดกิจกรรม ด้านสถานที่ และครุภัณฑ์ อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับความต้องการด้านอื่นๆ นักเรียนต้องการให้มีหนังสือประเภทต่างๆ บริการเพิ่มมากขึ้น และต้องการให้ห้องสมุด สะอาด สวยงาม

Independent Study Title School Library Utilization of Prathom Suksa 5-6 Students
in the Educational Opportunity Expansion Schools, Mueang
Chiang Mai District

Author Mrs. Jintana Pengraksa

M.Ed. Elementary Education

Examining Committee

Lect. Paiboon U-panno Chairperson

Asst. Prof. Prasit Malumpong Member

Assoc. Prof. Weena Warotamawit Member

Abstract

This study was aimed at examining the use of and needs to use school libraries of Prathom Suksa 5-6 students in educational opportunity expansion schools, Mueang Chiang Mai District. All 316 students in 7 such schools during the first semester of 2001 academic year were asked to respond to the questionnaire containing items relevant to the topic under investigation. Collected data were subsequently analyzed using frequency, percentage, average and standard deviation. Findings were as follows :

As regards instruction-oriented library use, it was found that students had gone in to read supplementary textbook during school lunch breaks approximately once or twice a week. Once inside the libraries, students searched what they wanted from book shelves by themselves and those books or textbooks were generally of encyclopedic nature.

As regards the nature of teacher-assigned library search, it was both individual and collective. Students were assigned such work approximately once or twice a week, the contents of which mostly comprising those related to the Thai Language followed by those related to the Life Experiences Area. However, students' library searches

were not always successful. Sometimes, they were unable to find what they were looking for. Most of them used to participate in library-organized activities such as storytelling, picture-based storytelling, and library mottoes competition. Finally, students were of the opinion that libraries were highly useful to instructional activities.

In addition to instruction-related library use, students went in for other purposes as well. They went in, for example, just for fun, for leisure, and for current news. Books mostly read by fiction books followed by comic and illustrated ones. Students borrowed books from library 2-3 times a week in order to study and gain additional knowledge and make good use of their spare time. Books checked out comprised story and fiction books.

However, more than half of the students never used school libraries' material and equipment services for information and entertainment. For those who used to mostly benefitted from radio services. Nevertheless, they relied on newspapers if they wanted to catch up with news. Students cited as a major reason for using libraries interesting books and media. Overall, they were highly satisfied with school libraries' services.

However, their needs for school library use as regards books and printed materials, audiovisual instruments, service work, personnel affair, activity organization, library compound and instructional materials were at the medium level. Finally, students wanted their libraries to have more varieties of books and additional services, be always clean and beautiful.